

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

An & quantos, præditi perfecto passionum dominio, sentiant in se motus
passionu[m], timoris, tristitiæ & alios similes. Cap. XXXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78809](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78809)

tionem suas finiant: Com quadam auiditate & impetu ac festinatione quadam, velle aliquid narrare vel dicere. postquam alter suam narrationem absoluit: Litteras aliunde ad se allatas, velle statim cum quadam auiditate resignare, etiamsi nulla appareat vrgens necessitas rescindi quid in eis nunciatur: In disputationibus non permittere vt alter, cum quo disputatur, omnia quæ vult proferat, sed illius dicta abrupte, cum quodam linguæ loquacis pruritu. Idem P. Ludouicus de Ponte, vt vir sanctissimus, disputans, sinebat loqui alterum quantum vellet, etiã quandoque per mediam horam, audiendo aduersarij loquentem: & tunc primùm feruenter, sed placidè, sine commotione affectus, impugnabat eius dicta. Indomitum etiam passionum signum est, ad eum qui te læsit re aliqua, postquam læsus es non sentite tam benignū amoris puri affectum, vt antea sentiebas: Item nolle placari aduersario vel ei à quo læsus es: Non permittere vt alter coram te accusatus, volēs se purgare, purget se, vel antequam finiat, quæ volebat adferre ad sui defensionem, præcidere eius sermonem: vrgere nimium executionem rerum imperatarum cum quadam impatientiã & importunitate: cum quadam anxietate cor perturbante, & quietem animi tollente, exequi imperata,

CAPVT TRIGESIMVM TERTIVM.

An & quantum præditi perfectò dominio passionum, sentiant in se motus passionū timoris, tristitiæ, & similes?

270. **R**espondeo primò, cum supra ostensum sit, passionem inesse nostræ naturæ, iisque carere non posse homines hoc corpore mortali vestitos; certum est, etiam Sanctos sentire in se varios passionum motus, sed qui habent passionū dominium, eos sentiunt sine inquietudine & perturbatione animi, verum cum magnā tranquillitate; tamen non esse sine aliquo earum sensu infra explicando, alioqui dicendum esset, eos habere Stoicorum apathiam supra à nobis reiectam c. 19. n. 198. & sequentibus.

De SS. Martyribus scribit B. Laurentius Justinianus: Cum plurimos Sanctorum legamus, vltro se exposuisse cruciatibus, mortemque minimè declinasse, cum possent, hos nequaquam dixerim penarum seu exitij caruisse metu, sed illum tunc vitæ desiderio superasse. Habebant plene in seipsis pauorem mortis, & immortalitatis affectum, gratiã vincente metum separationis. Quocirca S. Chrysostomus, commendans Pauli gaudium in tribulationibus sic loquitur: *Et nomine & Paulus semper gaudebat, adeo, vt ne sensum quidem tantorum malorum caperet: (scilicet inquietantem se) ac dolebat quidem vt homo (ecce sensus doloris lenis, non perturbans) sed non deii-*

ciebatur animo. Et de Abrahamo sic ait: *In signis ille Patriarcha, cum multa molesta pateretur, tamen gaudio fruebatur, &c. Caue tamen putes illum, quoniam facile paruit Deo. omnia illa sine doloris sensu pertulisse. Etiam si decies milies iustus fuisset, sicut reuera erat, homo tamen erat, obnoxius naturæ affectionibus: sed nihil horum eum dececit.*

Porro huiuscemodi passionum motus, & earum sensum, non præiudicare eximia perfectioni & virtuti Sanctorum, hinc patet: quia si id contra perfectionem sanctitatis esset, non excitasset in se Christus Dominus, suæ voluntatis imperio, motus iræ, & tristitiæ & timoris, & tædij: nec turbasset se ipsum voluntariè ob Lazari mortem & prodicionem Iudæ. Maior enim fuisset in Christo imperfectio, voluntariè hos in se motus excitare, quàm esse possit in Sanctis, qui eos inuoluntariè patiuntur, ob obiectorum eas excitantium magnitudinem.

271. **R**espondeo secundo, quamuis omnes Sancti aliquos passionum motus in se senserint, tanquam homines, fuisse tamen & esse tales, qui triplici hac in re prærogatiuâ fuerunt ornati à Deo, vt supra etiam à me ostensum est, allatis exemplis, quæ hoc quoque loco repetenda sunt, vt profundius insigantur memoria, & hæc veritates melius percipiantur, iterum repetitæ.

Primò, certos quosdam motus nunquam senserunt post acquisitum passionum dominium. Secundo illos, quos habebant, non sentiebant, circa certa quædam obiecta, quamuis sentirent circa alia eiusdem generis. Tertio denique in illis ipsis naturalibus passionum motibus, quos sentiebant, vt homines, præter tranquillitatem summam mentis, quam, eos sentiendo, retinebant, non sentiebant in corpore illam alterationem, quæ solet sentiri ab hominibus ordinariis, etiam magnâ virtute præditis, sed nondum habentibus perfectum passionum dominium. Verbi gratiã: dum patiebantur aliquam grauem persecutionem, seu infamationem, seu condemnationem sui iniustam, cum graui notâ, & honoris & famæ iacturâ coniunctam, non sentiebant tristitiã, nec dolorem, nec vllam profus alterationem in parte inferiore (qualem antea solebant sentire, quando non erant domini passionum) sed tantum quandam veluti speculatiuam displicentiam partis inferioris, similem illi, quam sentiunt, v.g. dum habent malam viam, aut dum deficit lux iter facientibus sine vllâ commotione partis sensitivæ. Hoc patet certissimâ experienciã in illis, qui sunt domini passionum, vt docent exempla in vitis eorum verè descripta.

272. **P**rima prærogatiua exempla sunt hæc. Vidimus supra S. Davidè & S. Anton. & S. Hilarionem, & S. Marcium, & S. Xauerium in proximis mortis occasionibus & periculis euidentibus hostium, & naufragiorum, in summis tempestatibus, nullum mortis metum sensisse.

Ec 4 Ira

num. 58. Iræ motibus omnibus caruisse Abbatem Dauidem per 40. annos, quibus præfuit 150. Monachis, supra ostensum est, quamuis essent innumerabilia quæ eum ad iram prouocare poterant. Et S. Climacus scribit se in quodam monasterio inuenisse viros, qui dicebant se perfectè exuisse omnem laboris & doloris sensum in maledictis & contumeliis. Et infra: quendam senem octogenarium, vocatum ab Abbate à mensa, stetit ante eum comedentem per duas horas, nullamque penitus malignam cogitationem aduersum Abbatem admisisse.

273. *Secundæ prerogatiuæ exempla sunt in S. Paulo Apostolo, qui in quibusdam tribulationum & aduersitatum materiis superabundabat gaudio; in aliis verò, aded opprimebatur tristitiâ & dolore, gaudium omne excludente, vt caderet eum etiam*

274. *viuere. S. Bernardus ob mortem Fratris sui Gerardi, quamuis sibi summè chari, lacrymatus non est, cum tamen ob aliorum mortes, vix aut nunquam sine lacrymis fuerit, vt scribitur in eius Vitâ, & ipse narrat de se.*

Sic aliqui nullos patiuntur motus sedos alloquendo & aspiciendo diu, dum opus est, feminas & pueros formosos, quos tamen sentiunt in aliis occasionibus, dum nullam vident personam.

Beata Clara de Monte Falco, mortuâ eius sorore sibi charissimâ, ob eius mortem nullas fudit lacrymas; sed per triduum amarè fleuit, quod eius mors sibi ademerit illa consilia, & directionem Spiritualem, quam ab illâ percipiebat, vt supra suo loco retulimus.

275. *Tertiâ prerogatiuæ exempla sunt in Abrahamo, qui, et si sentiret dolorem & tristitiam ob mortem, quam inferre Dei iussu volebat charissimo suo & vnico filio, tamen, vt de eo scribit S. Zeno Episcopus Veronenfis & Martyr, religiosus carnifex, stringit gladium, à filio ad agnum transtulit dexteram, semper letus & gaudens. Nec mutatus est vultus eius, cum esset victima commutata. In illo Sacrificio Deus doluit, qui aliam victimam procurauit. Huma-*

no more & metaphoricè loquitur hic Sanctus de Dei dolore, cuius incapax est, quippe summè beatus. Hac prerogatiuâ caruerunt & Stoicæ assertores impassibilitatis passionum. Nâ in occasionibus periculorum vitæ, pallorem & mutationem vultus in se sentiebant, vt de se scribit & de aliis apathiæ laudator Seneca, & de alio Stoico Gellius, & S. Augustinus.

De S. Ioanne Euangelista scribit S. Dionysius Areopagita, eum non sensisse passionum motus in corpore, sed speculatiuè tantùm in animo, vt posset diiudicare, quando erat in se excitata, ordinato modo, iuxta rectæ rationis præscriptum.

Et, quod his omnibus mirabilis est, supra vidimus scriptum à B. Raymundo S. Catharinam Senensem fuisse expertem omnium passionum humanarum, aliis virtuosus communibus consuetarum.

Et de B. Catharinâ Genuesi simile aliquid narratum in eius Vitâ supra ostensum est.

Quæ et si negligentibus & tepidis in Dei seruitio, & politico magis spiritu quàm Diuino imbutis, incredibilia videbuntur, tamen sunt certissima, & hisce nostris temporibus, toto conatu gratiæ Dei obsequentibus, & omnibus mediis extrinsecis ad Spiritualem profectum feruenter ventibus, concedi diuinitus solita. Sed si quis fortè, vt monet Cassianus, pro status sui & propositi qualitate, siue pro vsu & conuersatione communi, vel impossibilia putauerit esse, vel dura non secundùm modum sui facultatis, sed secundùm dignitatem & perfectionem aliorum metiatur: quorum prius studium atque propositum mente concipiat, quo verè mortui huic conuersationi humane, nullis affectionibus parentum carnalium, nullis actuum secularium nexibus obligantur &c. de quibus tamen si quis voluerit veram proferre sententiam, & vtrum impleri queant, desideret experiri, festinet prius eorum propositum simili studio & conuersatione suscipere, & tunc demum, ea quæ supra facultatem hominis videbantur, non solum posibilia, verùm etiam suauissima deprehendet.